

„Сасвим лично“ – Владика Артемије (ИН телевизија Бјељина)

Милан Митровић (аутор и водитељ емисије): Поштовани гледаоци, добро вече. Косово је срце Србије. Ово, на сву срећу, није само политичка фраза. Није фраза за митинге и за србовање. Ово је нешто што је стварано, исткано, кроз векове иза нас. Нажалост, то срце прете да нам, за који дан на изборима у Приштини на Косову, и званично отму, да не остане.

Ову емисију на известан начин, кроз овај разговор, посвећујем свим Србима са Косова и Метохије и имам велику част и задовољство да разговарам са Његовим Преосвештенством Епископом рашко-призренским и косовско-метохијским у егзилу Господином Артемијем, којем најсрдачније желим добродошлицу у емисију „Сасвим лично“.

Епископ Артемије: Хвала лепо.

Водитељ: Епархија рашко-призренска оформљена је 1808. године спајањем тада две епархије: Рашке и Призренске. Епархија Рашка се помиње још пре једанаест векова, тачније 918. године. Ви сте од 1991. године на челу те Епархије, наследили сте и заменили епископа Павла Стојчевића, касније нашег, а данас блаженопочившег Патријарха Павла.

Преосвећени, какво сте стање међу монашtvом, свештенством и међу верујућим народом тада затекли на Косову и Метохији и на подручју Ваше Епархије?

Епископ Артемије: Да. Дакле, историја Епархије рашко-призренске је дуга преко хиљаду година и представити ту историју њену није могуће у једном кратком разговору, или у пар реченица. У сваком случају и то је једна од најстаријих епархија Српске православне цркве, једна од осам које је и Свети Сава установио, у ствари попунио када је дошао за Архиепископа Српске цркве. И она је у својој историји у сваком периоду делила судбину свога вернога народа, и у добру и у злу. Тако је кроз сву своју историју, и данас је тако, да Епархија рашко-призренска страда са својим народом, и страдао је са њом у свим неприликама и невољама, и данас је на томе страдалничком путу... и вероватно, то је њена мисија, у њеној служби Богу и своме роду.

Његова Светлост Патријарх Павле за 34 године свога службовања, као Епископ рашко-призренски са седиштем у Призрену, он је радио што је могао у тим приликама, то је било одмах после Другога светскога рата, па до избора за Патријарха. И он се тада носио са многим недаћама и невољама, као и наш народ, јер то је било време безбожништва, атеизма, комунизма, када је вера била прогоњена, и што је најважније, када су шиптари, тада већ надирали и чинили огромне злочине и неправде српскоме народу.

Тако да је од 1945. па до 1990. године, отприлике са Косова и Метохије протерано или исељено, на један други начин, притисцима, откупљивањем земље, кућа и тако даље, близу 400.000 Срба је напустило Косово и Метохију у том периоду.

Многе парохије су остале без верника још у то време, па су спајане по две или три да би се могле одржати и тако даље. Манастири су, као што рекосте, били са једним или два монаха, нигде није постојало велико братство, и тако. Када сам ја

дошао, ја сам наставио да радим оно што је по мојој савести, што сам требао да радим, а то је да бринем о томе народу, пре свега о његовој духовној страни, у утврђивању у вери, у животу по вери. Биле су многе Свете тајне доста запуштене у нашем народу, ми смо се трудили да то покренемо, обновимо. Имали смо у два наврата Саборна крштења на Косову и Метохији, у манастиру Дечане то је обављано, отприлике по хиљаду људи се крстило свакога пута, јер, било је много, много некрштених до тада, а вероватно још увек их има. Тако да смо ми, трудили се да исправимо оно што је за време противперииода било напуштено, као и рецимо питање црквених венчања. Јер, у то комунистичко време углавном су се склапали грађански бракови, али врло мало је било оних који су имали и благослов Божији тј. црквену Тајну брака. Па смо ми организовали више пута, на разним местима, и Саборна венчања, по педесет, осамдесет парова венчавали смо истовремено, одједном. Наравно, и крштења та Саборна и венчања Саборна, била су без икакве материјалне накнаде, без икаквих трошкова за оне који су томе приступали. Света тајна покајања и исповести била је такође у нашем народу малтене потпуно заборављена, изгубљена, па смо настојали да и то обновимо тиме што Светој тајни причешћа нису припуштали никога ко се најпре није исповедио. И тако уз осталу припрему кроз пост и молитву, претходила је и Света тајна покајања и исповести, а уједно то је био увид ко од тих верника није у црквом благословеном браку, и такви нису могли да се причесте док не регулишу тај свој брачни статус. Тако да је велики, велики број народа венчан после тога времена, за моје време на Косову и Метохији. Тако да, надамо се да је наш труд на том духовном плану имао резултате, то је Божије да цени, али и људи то виде.

Што се друге стране тиче, обнова монаштва, попуњавање манастира, оживљавање манастира после неколико стотина година запустелости, као манастира Бањска, као манастира Светих Архангела код Призрена, и других које смо нове изградили, тако да је и број монаштва у том времену порастао. Јер сам у том времену замонашио преко 150 младих монаха и преко педесет монахиња, значи преко двеста монашења је било у томе периоду. Све је то остало и данас стоји у Епархији рашко-призренској, без обзира на ово што се пре неку годину десило, и што је овај један део монаштва био принуђен, или боље речено протеран из својих манастира, да изађе и да оде у егзил, заједно са својим Епископом.

Водитељ: Ви често кажете да се „монах не постаје него да се монах рађа“, да је „најбоља квалификација за једног монаха стање његовог срца, стање његовог духа“, да је „монах онај који себе свакодневно приволава да чини Јевађеоско добро“. Ево, ускоро, тачније на Аранђеловдан, навршиће се тачно 53 године од момента када сте се Ви замонашили. Монашка традиција дуга је преко 1.800 година, но, желим да Вас питам, да ли се шта променило од оног момента када сте Ви постали монах пре 53 године, до данас?

Епископ Артемије: Променило се много у животу појединаца монаха, иначе монаштво није променило ништа од свога садржаја и свога смисла, и своје мисије коју врши у народу. Али, нажалост, многи монаси су променили део свога живота. Нису остали доследни заветима које су положили пред Богом и пред Црквом у присуству вернога народа. Али тачно је то да, монах је онај који приморава себе,

свакодневно приморава себе на свако Јеванђелско добро, што значи да монашки начин живота је напорно успињање и пењање на планину, а не путовање аутострадама, аутопутевима и другим лаким стазама. Него, напоран пут, где човек мора да се труди у својим подвизима да би испунио своје монашке завете, а то су послушности, сиромаштва и девствености.

Водитељ: Све је почело, везано за Епархију рашко-призренску и за Вас, са оним чувеним Меморандумом о обнови цркава и манастира порушених у дивљачком погрому 2004. године. Синод Српске православне цркве је прихватио да обнови манастира врше управо они који су их и порушили, такозване „косовске власти“.

Епископ Артемије: Па, могло би се рећи да је тада почео овај развој догађаја неповољан за Епархију рашко-призренску, али корени тога су сигурно и дубљи. По сведочанству једнога нашега еминентног епископа, Митрополита, када је упитан да ли је одлука о уклањању Владике Артемија са Епархије рашко-призренске дошла изненада, да ли је неочекивана, изјава је била: „Како неочекивана кад смо ми чекали ту одлуку десет година“. Ја бих само рекао, нико није чекао ту одлуку него су је припремали десет и више година.

Али, главни развој догађаја јесте управо од 2004. године, од тог мартовског погрома, када је за два дана порушено 35 наших светиња на Косову и Метохији, а пре тога, још 115, тако да је преко 150 цркава и манастира уништено од 1999. па овамо. Али тада, када се десило то у марту 2004. године, мој став је тада био јасан – да треба да се обнављају све порушене цркве, не само оне које су тада у погрому, него и оне и раније порушене и уништене, према могућностима, према потребама, од места до места.

Међутим, будући да се планирано ишло на стварање „независног Косова“ од стране међународне заједнице, пре свега Америке, Ватикана, Брисела и Европске уније, они су желели да, на неки начин пред светском јавношћу покажу да су Албанци, шиптари на Косову, спремни, демократски развијени, културни да, ето чак обнављају и српске цркве и манастире. Онда су они настојали да обнова обухвати само цркве и манастире порушене у мартовском погрому. Новац ће давати Европска заједница, а извођачи радова биће сви који се пријаве, дакле шиптарска предузећа.

Мој став је био и остао до данас, да наше светиње и задужбине не могу обнављати они који су их рушили, него ће их обнављати српски народ за своје потребе. Јер, обнављајући на начин како је Меморандум предвидео 2005. године, у ствари је давање легитимитета албанској, шиптарској тврдњи да су то албански споменици, да су они то градили, чак има са Дечана неко племе Гаши да је градило итд. Е сада, када буду имали и чињенице у рукама да су они радили својим рукама, обнављали, и новац давали, јер сав тај новац из Европске уније иде преко шиптарских институција на Косову и Метохији, онда ће они с правом да тврде да су то њихове цркве и њихови манастири. Тако да ми, кроз такав начин приступања обнове, који је прихватио нажалост Синод и Сабор српске цркве, ми предајемо нашу духовну и културну баштину у руке шиптара и на тај начин утврђујемо темеље „независног Косова и Метохије“, те квази-државе која је проглашена 2008. године.

И ово данас што се ради на Косову и Метохији, докле су стигли после такозваних преговора Београда и Приштине, а нарочито после такозваног „Бриселског“ неког споразума, показује да је тај процес ушао у завршну фазу, и сада кроз ове изборе, локалне изборе на Косову и Метохији, где цео свет, не само Београд, него цео свет, Европа и Америка, настоје да приморају Србе да изађу на те изборе.

Водитељ: Али, најтрагичније је што те исте Србе приморава њихова матична држава, приморава их Србија, а приморава и њихова власт у Београду да изађу на изборе којима се де факто потврђује некакав „суверенитет Косова“.

Епископ Артемије: Ма, јасно. Али је још трагичније што у томе учествује, заједно са Београдом, са српском државом, учествује и Српска православна црква, кроз позиве Србима да изађу на изборе од стране квази-епископа рашко-призренскога Теодосија и патријарха Иринеја пре, недавно када је из Пећке Патријаршије упутио позив Србима да треба да изађу на те изборе... чиме ће, у ствари, бити заокружено стварање „независне државе Косово“ и Срби више неће бити грађани Србије него грађани неке друге државе, чак ће променити и своје име, од Срба зваће се Косовари. То је - што је трагедија. Али, то су плодови онога што се радило од 2004. године, и раније, разуме се, још од 1945. и све даље, али у најновијој историји то се може узети као почетак овог трагичног краја.

Водитељ: Можемо ли као један од узрока, или ако тако смем да кажем, један од неопростивих грехова према световним властима, навести и пример када сте Ви одбили да дате благослов да у манастир Високи Дечани крочи нога злогласног Цозефа Бајдена? Да ли је и то био један од узрока касније хајке на Вас?

Епископ Артемије: И то... сигурно да јесте, јер то Америка није нигде доживела. Међутим, то је управо било још у склопу ових односа у цркви, јер и пре Бајдена, председник Србије одлазио је у Дечане, без мога знања и благослова. Приман је од викарног епископа тада Теодосија, као што је и Бајден најавио посету Дечанима, медији су то објавили, а без икаквог обраћања надлежном Епископу као домаћину те куће за дозволу, за пристанак да га прими, али је добио пристанак од викарног епископа. А онда сам ја заузео став да не може без мога знања и питања да тамо иде. Ипак, он је отишао, он је био тамо, јер је цео Архијерејски Сабор устао против те моје одлуке о забрани Бајдену да посети манастир Дечане, и без мога пристанка, они су повукли тај мој акт, и у смислу – „српски манастири су увек били гостопримљиви, према свим гостима, тра-ла-ла...“ и овај значи може да иде, и тако је и било.

Али, нема сумње да је и то један од многих, такозваних разлога, наравно ко је сметао спровођењу политике и Београда, и Америке, и Европе, то је био узрок да се Владика Артемије уклони са Косова и Метохије. Што је и један официр НАТО-а у Приштини, још у јануару месецу, 9. јануара најавио промену Епископа на Косову и Метохији, „јер нама треба кооперативан епископ, а не као што је био...“
И после месец и нешто дана уследило је оно што је уследило.

Водитељ: Доживели сте и преживели велике нападе. И гле чуда, што су ти напади били страшнији, речи теже, а нападачи острашћенији, верујући народ је Вама све више веровао.

Епископ Артемије: „У лажи су кратке ноге“, тако каже наш народ. Или, друга једна пословица да: „Истина, кад-тад изаћи ће на видело“. Ту су речи из Светога писма, речи Господа Христа: „Нема ништа тајно, што неће бити јавно, нити сакривено што се неће открити“. Тако и то. Народ је јасно увидео од самога почетка, да они разлози који су навођени као, наводно разлози за моје уклањање, проневере силног новца, злоупотреба положаја и тако даље, да то једноставно не стоји. Јер, сав народ је знао, поготову онај на Косову и Метохији, живот Владике Артемија, његовог монаштва и све, да је то монтиран процес. А најтрагичније је што процеса уопште није било. Невероватно је, а чињеница је, да је уклањање Епископа Артемија било без суда и пресуде, без процеса, без права на одговор, на оправдање и тако даље. Е, то је народу било онда јасно, да ту ствари нису онако како се приказују кроз медије. А заиста, сви медији су били упрегнути да што више „облате“ Владика Артемија, да га учине што... да га прикажу у што лошијем светлу.

Међутим, народ посматрајући куда иде званична српска црква, да је то пут који је супротан путу који нам је оставио Свети Сава, којим су ишли наши Свети преци кроз векове, којим је ишао Свети владика Николај и отац Јустин, а то је управо питање односа према православној вери, исповедање те вере, и учествовања у екуменским неким активностима, екуменистичким боље речено, активностима. Е, то народ није могао да толерише и да прихвати, а посебно што су још пре десетак година, кренули у увођење новотарија у богослужење, па и у Свету литургију, коју народ како-тако је познавао. И поред неколико Саборских одлука, да се у погледу богослужења држимо традиције, кроз векове коју смо имали, ипак те одлуке нису поштоване од многих, и данас се не поштују. И зато народ, где се уводе новотарије престаје да одлази у те цркве и да прима те свештенике.

+ + +

ВИДЕО ПРИЛОГ У ЕМИСИЈИ – Манастир Грачаница, говори Епископ Артемије: Мислио сам, да ће се наш народ једном сабрати у Грачаници, да ме испрати на починак, овде у манастирско гробље. То би ми лакше било него данас. Али, нека буде Божија воља, ја одлазим тамо где морам, ви остајете тамо где морате. Останите, чувајте наше светиње и наше Косово. Хвала вам свима што сте дошли.

+ + +

Водитељ: У најтежим часовима прогона Свети Јован Златоусти је рекао: „Ничега се нисам плашио, ни људи, ни дивљих животиња, колико злих епископа“. Да ли се Вама, ево, након свега, након ових година, након свих оптужби и тешких речи, понекад неко јави од епископа, да Вам честитају рецимо Божић или Васкрс.

Епископ Артемије: Нажалост, не. Ја сам 2011. године, односно 2010. јер Божић је

по старом у тој години још био, ја сам упутио честитке свим Архијерејима српске цркве, као својој браћи, а одговор нисам добио ниједан. Од тада, нит' сам ја њима честитао, нити су се они мени јављали, нити има било каквог контакта, чак ни телефоном.

Водитељ: Преосвећени, сањате ли понекад Косово и Метохију, косовске манастире?

Епископ Артемије: Не сањам него сам стално са њима. Ја... Косово и Метохију и даље осећам и носим у срцу као светињу српскога народа, као душу и срце државе Србије, и даље сматрам, што сам много пута говорио, да – ако се Косово изузме из Србије онда ће престати и Србија као држава да постоји. Јер, ако се човеку истргне срце из груди више човека немамо, имамо леш. Отприлике, сада смо у тој фази процеса, да Србија престане да буде држава.

Водитељ: Иако Вас злонамерни, са новим оптужбама називају и секташем, и расколником, можете ли нам у неколико речи, рећи колико црква и манастира данас има под духовним старањем Епархије рашко-призренске у егзилу?

Епископ Артемије: Знате како је... Ти који нас називају расколницима или сектом требало би да докажу од чега смо се ми удаљили, шта смо ми то напустили, са ким смо ми у јединству.

Ми смо били и остали оно што смо и раније били, Епископ Српске православне цркве, Епископ оне цркве коју је Свети Сава основао и утврдио у српском народу. Трудимо се, заједно са својим монаштвом и народом који нам долази, да останемо на том Светосавском путу, а то значи на путу Светих Отаца, Светих Апостола, на путу Господњем. Да очувамо ту веру коју су нам они предали и у аманет оставили, да ту веру сачувамо, а по Светом Максиму Исповеднику „Господ је црквом назвао право исповедање вере“. Ако погледамо говоре о подели у српској цркви или расколу, нека се види ко је од чега одступио, ко се удаљио принципа Светосавских, Светоотачких, од Символа вере, па ће онда бити јасно ко је у расколу.

Сви исповедамо и читамо Символ вере на свакој Литургији, и у многим другим приликама, на крштењу деце и осталим приликама, где говоримо: „Верујем, у једну Свету, Саборну и Апостолску цркву“. Једну. Јер Господ је основао једну цркву. Не две, не многе, не сто, не пет стотина, није основао екуменски савез црква него је основао Цркву Своју, а то је је право Исповедање вере.

Међутим, да кажем званична, српска црква исповеда да постоје многе цркве, и то чак сестринске... и римска црква је папистичка - сестринска црква, и протестанти - сестринске цркве, и многе, многе друге секте стварно и јереси називају се и исповедају се као - сестринским црквама и са њима се одржавају контакти, дијалози, заједничке молитве, заједничко честитање празника и тако даље. То је одступање од вере православне. Када рецимо патријарх Иринеј честита новоизабраном папи, јеретику, избор на место римскога папе, он му говори: „Вас је Свети Дух изабрао и поставио“ ту, на то и то место... Да ли је могуће да то говори један православни ум, један православни епископ, један православни човек? Да Светог Духа увлачи у јерес? Јер, очигледно је, на толико Сабора, од толико Светих

Отаца је папизам осуђен као јерес. А ми сада говоримо да „Дух Свети изабира архиЈеретика“ у тој групацији, која се назива римокатоличка црква.

Не треба ту ни много памети ни много речи да се види заиста ко је у расколу са Светим Оцима, са Светим Апостолима, са Светим Савом. Онај ко је одступио од њиховог пута, од њиховог учења то су расколници.

Ја, као Епископ рашко-призренски, нашао се за сада у егзилу са својим монашtvом, остајемо на томе Светосавскоме путу.

Водитељ: Ви непрестано упозоравате на растући екуменизам, на новотарије у цркви, но, један број епископа благонаклоно гледа, ево поменули сте изјаве нашег патријарха Иринеја, један број епископа као што рекох, благонаклоно гледа на све то попут епископа Иринеја Буловића...

Епископ Артемије: Многи. Многи гледају благонаклоно, јер у задње три године, ако сте пратили изјаве патријарха Иринеја у Бечу, у Загребу, у Сарајеву, у Београду, у синагоги јеврејској, и све то, ако сте пратили његове изјаве, које су апсолутно неприхватљиве са православне тачке гледишта, никада ниједан епископ ниједном речју није се дистанцирао од тога. Шта то значи? Да сви благонаклоно гледају... или иду линијом мањег отпора, незамерања, „па то је његов проблем“, па „он ће за то одговорати“ и тако даље.

Међутим, тако се вера не брани. Вера се устима исповеда а животом потврђује, ако треба крвљу запечаћује. Тако су радили Свети Оци, и Свети Златоусти, зато је отишао у прогонство и умро у прогонству, и рашчињен, али је остао Свети Јован Златоуст. И многи, многи други. И Свети мученици нису бринули о томе шта ће изгубити. Многи данас кажу, ако... „оће ми одлети капа“. Зар је капа важнија од вере? А Свети мученици нису бринули о капи, ни о глави нису бринули, нека лети и глава, али вера остаје вера.

Данас, нажалост, свак` има нешто да му „одлети“. Монаху, монахињи – капа, пред си рашчињењем“, свештенику – „изгубиће парохију, добиће неку можда лошију са мање пара“ и тако даље, епископи – „таман посла, да буде лишен Епархије, све за исповедање вере, не дирај, не пипај у то“, верник – исто тако „шта да радим, мој шешир тако каже, куда иде он туда идем и ја“... За народ није страшно, јер народ и да је неупућен, али они који су позвани да веру проповедају, да веру штите, да веру бране - они иду на компромис. Са чим? Са лажју, са јересима, са одступањем од праве вере.

Водитељ: Да ли је духовно, на неки начин, помало устукнуло пред материјалним, овоземаљским благом?

Епископ Артемије: Па, то је више него очигледно. Јер, одричемо се духовнога, за неки материјални интерес. Или за капу, или за манастир, или за парохију, или за епископију, или за било шта – „да не изгубим то, ја онда прећуткујем...не браним веру православно, не иступам у њену заштиту, не проповедам је онако као што су Свети Оци радили...“ Значи, не само да је уступило него потпуно заменило, то материјално је избило у први план.

Међутим, Свети Максим каже: „Благо човеку који није везан ни за једну земаљску

пролазну ствар“. То је вера. Господ је увек на првом месту. И треба да буде, и мора да буде на првом месту. Чак, испред мајке, испред оца, испред детета, испред жене, испред куће, то је важније од свега. „Ко воли оца или матер већма него мене, није мене достојан“, то каже Господ. А данас, нажалост, све нам је прече од праве вере, дакле, све нам је прече од Господа Христа. Ми смо Њега ставили у дубоку позадину у своме животу. Кад Му се обраћамо и молимо чинимо то само да нам помогне у остваривању неких земаљских циљева: „да ми дарује здравље, „да ми деца буду здрава“, „да напредује кућа у економском смислу“ и тако даље. У томе, и само у томе, призивамо Господа, нажалост. Као да је Он наш слуга, послани, који је зато ту да нам испуњава те ситне, мале, земаљске жеље и жељице.

Водитељ: Приликом посете Загребу патријарх Иринеј и епископ Иринеј Буловић фотографисали су се поред гроба Алојзија Степинца. Какав је Ваш коментар на све то?

Епископ Артемије: Немам коментар. Није био гроб, него је била „икона“, слика његова, у канцеларији, није био гроб, тамо где су фотографисали, него је изнад њих била слика Степинца. Остајем без коментара, то је... непотребно коментарисати.

Водитељ: Преосвећени, треба ли папа да посети Србију и шта би Србија и Српска православна црква евентуално тиме добила?

Епископ Артемије: Ништа, ништа не би добила. Добила би само губљење чистоће своје вере. Није довољно да римски папа дође у Јасеновац, да тамо клекне, па да га Србија прими у наручје, у загрљај. То би било исправка историјског једног злочина, али то не би било питање вере, он би и даље остао оно што јесте, и само би на тај начин био прихватљив и за српски православни народ, за српске православне епископе, за српског патријарха, и тако би постепено ми лепо ушли у његову јурисдикцију, изгубили свој православни идентитет. Изгубили би своју веру православну, а самим тим изгубили би своју душу, изгубили би живот вечни.

Водитељ: Али, сваки од папа гледа пошто-пото да некако заобиђе Јасеновац.

Епископ Артемије: Уопште није битно. То показује, наравна ствар, да је Јасеновац створен са њиховим благословом. Зато га заобилазе. Али кажем, није Јасеновац ствар која стоји између нас и Рима. Јерес стоји између нас и Рима. Јасеновац је историјски један моменат и то треба да се на неки начин исправи. Немогуће је исправити, 700.000 је немогуће вратити у живот, њихове потомке који би били да су... разумете, све је то... Али, отац Јустин је писао један чланак, објављен је и у Грчкој и код нас и тако, о непогрешивости римског човека, о папи. То је негде двадесет и нешто штампаних страница, и то је писао некако када се већ све знало о Јасеновцу, и другим злочинима, јамама и тако даље, али он у своме том чланку, сагледавању, ни једне једине речи о томе није писао. Него је говорио само са аспекта вере, православља, догмата, учења Цркве. Јер то је, страшно је Јасеновац, и све ово остало, али је вера изнад тога. Е ту је отац Јустин остао, изнад тога.

Водитељ: Помало је још страшније да неки хрватски историографи, па и некадашњи председник Хрватске Фрањо Туђман, тврде да је у Јасеновцу уморено до 30.000 људи.

Епископ Артемије: А шта да кажемо за нашег епископа, Митрополита, који у Америци изјављује: „у Јасеновцу страдало 80.000“?

Водитељ: Ниједна држава на свету тако лако није одрицала се дела своје територије и свог народа који живи на тој територији, као што то данас чини Србија. Од Бриселског споразума стигло се да власт просто тера Србе са Косова и Метохије, на Тачијеве изборе. Шта поручујете верноме народу на Косову и Метохији?

Епископ Артемије: Знате, не бркати, не бркати државу Србију са актуелном влашћу. Није се Србија одрекла Косова и Метохије, нит своје територије. Нажалост, одрекли се владајући елементи, они који су на том месту на коме су, постављени - не од српског народа, него од светских моћника, и претходна власт, и и претходна пред оне и тако даље, је довођена да би завршила неки део посла око Косова. Тадић је много урадио, не за Србију и за српски народ него за Брисел и за Америку, за Европску унију, свим оним што је Борко Стефановић потписивао и преговарао. То је било наливање темеља, рецимо, „независном Косову“. Али нису ставили кров, нису завршили. Долази друга власт, коју је наводно изабрао народ, на основу чега? Обећања. Док су били у опозицији они су осуђивали све што је Тадић радио, с правом. Обећавали су народу да ће поништити све склопљене уговоре, преговоре и тако даље, које Борко потписао и склопио...

Водитељ: Сад још горе учинише.

Епископ Артемије: ... и онда, на основу тога, народ је њих изгласао. А они су били припремљени, од стране исто тих западних моћника, када дођу на власт да заврше посао. И они то усрдно раде. Зато је дошло и до Бриселског споразума, и свега што се у такозваном дијалогу или преговорима Београда и Приштине до сада урадило. Остало је да се удари још само громобран на ту кућу, да се изведу ови избори по Бриселском споразуму.

Питам се, и питам вас, и питам све остале: ако је Европска унија и Америка, четрнаест година, да не говорим од раније, од 1999. - радила на стварању „независног Косова“ а увек против Срба и српског народа, е да би ли сада нагоњењем Срба на изборе - то радили у корист Срба? Очигледно, очигледно и за комарачку савест - да то они не би радили. Кад би ти избори били у нашем интересу - свим силама би се трудили да Србе онемогуће да иду на изборе. Али, будући да им је потребно то, да би Срби иступили из државе Србије, признали „независну државу Косово“ кроз свој листић, кроз изборе, и тиме би онда било заокружено. Дакле, сам тај притисак који се врши од стране и београдских власти, и Брисела, и Вашингтона, и Њујорка, очигледно говори да су ти избори на штету српског народа.

Водитељ: Каква је ваша порука Србима са Косова и Метохије?

Епископ Артемије: Имате о мојој поруци у најновијем броју Православног гласа, тамо сам ја дао своју поруку. Наравно, у једној реченици – да НЕ излазе на те издајничке изборе. Да не стављају себи на терет...

Јер, власт у Београду управо то хоће, да Косово се одвоји од Србије, а да они не буду криви. Ко ће бити крив - тај народ на Косову и Метохији који је гласао на овим изборима.

Да не приме и тај терет на своја плећа излазећи на ове изборе. Нема другога циља, нема друге сврхе, ови избори сем то - да се одговорност свали на плећа тога једнога народа. На ту шаку нашег народа која је опстала на Косову и Метохији, да брани и себе, и своју породицу, и државу Србију. Они бране Србију!

Водитељ: А зашто народ, интелектуална елита, и врх наше Српске православне цркве ћути и на одређен начин саучествује у свим тим мешетанијама?

Епископ Артемије: Па, већ је речено. Да не би нешто изгубили, зато ћуте. А ћутање није увек злато. Него, ћутањем се издаје Бог, па се ћутањем издаје и Отаџбина.

Водитељ: Преосвећени, ево реч по реч дошли смо и до краја овог нашег разговора, ове наше емисије. Надам се да пратите и дешавања у Републици Српској, па бих Вас замолио за једну поруку нашим гледаоцима.

Епископ Артемије: Пратим... и жалим за оно што се тамо догађа, а то је да ваш председник, господин Додик, подржава у свему београдске властодршце и он позива Србе са Косова да изађу на изборе. То ми је жао. Он се труди да одржи Републику Српску, али с којим правом се онда одриче Косова и Метохије и тога народа тамо? Кроз позив Србима да изађу на изборе је одрицање Косова и Метохије.

Водитељ: И док се ми Срби одричемо Косова и Метохије, турски председник га својата и говори да је Косово његова друга држава и његов други дом.

Епископ Артемије: Па... јесте, знате како је, Турска је на Балкан дошла преко Косова, она ће се и вратити на Балкан преко Косова. Не заборавити да је то у интересу и Европе и Америке, и постепено до тога ће доћи. Они имају упориште на Косову, имају у Рашкој области у „санџаку“ такозваном, у Новом Пазару, имају у Босни и Херцеговини, тамо имају муслимане, то су тачке на које ће се Турска ослонити у свом повратку на Балкан.

Водитељ: А верујете ли да ћете се ускоро вратити у Вашу Епархију, на Косово?

Епископ Артемије: Ја?

Водитељ: Да.

Епископ Артемије: Нада последња умире... али треба много штошта да се измени да би до тога заиста и дошло.

Водитељ: Можемо ли онда овај наш разговор завршити реченицом: „Догодине на Косову“?

Епископ Артемије: Па, не само да можемо, него тако и треба. Као што су јевреји, две хиљаде година говорили: „Догодине у Јерусалиму“, и чекали су скоро две хиљаде година да се врате тамо и вратили су се. Тако и ми, да увек говоримо: „Догодине у Призрену“, „Догодине на Косову“, с тим што јевреји никада се нису одрекли своје Отаџбине, сматрали су је окупираном. Нажалост, наша држава то није учинила. Уместо да је 1999. или 2004. или 2008. или 2013. - да је прогласила окупацију на Косову и Метохији, окупиран је део територије државе Србије и тачка. Увек би право да се на своју територију вратимо, и да је повратимо у уставно-прави систем државе Србије. А ако се ово, а већ је што каже пред потписом признавање, ако преговара наш председник Владе са „председником владе друге државе“ то је признавање, разумете. Да је то урађено не би било ни деобе међу Србима, не би било ни проблема, нити би било Европске уније, нити нам је потребна. Јер тамо нећемо наћи свој мир и свој рај, наћи ћемо свој крај.

Водитељ: Преосвећени, хвала Вам пуно за овај разговор.

Епископ Артемије: Хвала Богу, хвала и Вама, који сте превалили толики пут да би до нас дошли.

Водитељ: Поштовани гледаоци, мој и ваш гост у вечерашњем издању емисије „Сасвим лично“, био је Епископ рашко-призренски и косовско-метохијски у егзилу Господин Артемије. Хвала вам на пажњи, пријатно и до гледања.